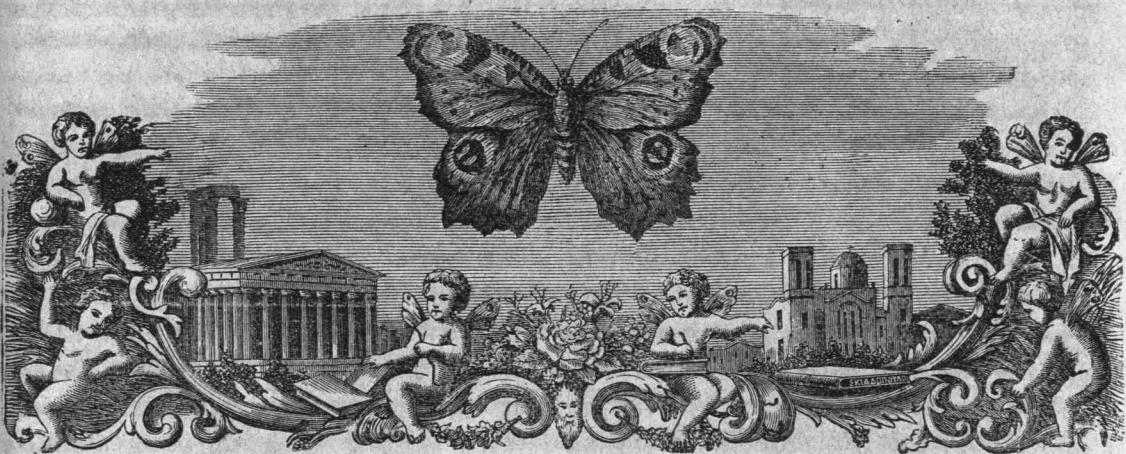

ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ,

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ,

ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, 1865.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 68.

Η ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΔΙΛΘΗΚΗ
ΜΩΑΜΕΘ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ,
ΚΑΙ ΤΟ
ΧΑΤΗ-ΣΕΡΙΦΙΟΝ ΤΟΥ ΣΟΥΔΑΝΟΥ ΣΕΛΙΜ.

Α.

ΣΕΛΙΜ διείδες τοῦ Βαῖαζήτου, ἀμένηντος τὸν σουλτανικὸν θρόνον, ἔστρεψε τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν Αἴγυπτον, τὴν δοποίαν ἦγον καὶ ἔφερον αἱ ἄτακτοι τῶν Κιρκασσίων δρδαὶ, οἵτινες, δοῦλοι τέως, διὰ σειρᾶς ἐγκλημάτων καὶ θηριώδους βίᾳς κατέλαθον τὸν περιφανῆ τῶν σουλτάνων θρόνον, ἀναγορεύσαντες καὶ ἴδιον βασιλέα. Μετὰ πολλὰς μάχας, ἃς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν ἔστεφεν ἡ νίκη, ἡ Αἴγυπτος παρεδόθη ἐν 1517 εἰς τὸν Σελίμ, αὐτοπροσώπως ἐκστρατεύσαντα. Δὲν προτιθέμεθα ν' ἀφηγηθῶμεν λεπτομερῶς τὰς προηγηθείσας τῆς ἀλώσεως μυριονέρους μάχας, τὴν λύσσαν τῶν διαμαχούμενων, καὶ τὰ στρατιωτικὰ κατορθώματα, τὰ δοποῖα ως ἐπὶ τὸ πολὺ ἀκαταλόγιστος θηριώδια ἐπεσφράγιζεν, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐνδικατρίψωμεν περὶ δύο γεγονότα σπουδαίως ἐπηρεάσαντα τὴν τύχην τοῦ ἐλληνισμοῦ, κατὰ τοὺς δυστυχεῖς ἔκεινους χρόνους, ὅτε ἐφαίνετο δργῶν διάρβαρος τῶν κατακτητῶν φανατισμός.

Μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὸν Σελίμ κατὰ τῆς Αἴγυπτου ἐκστρατευσάντων ἦτο καὶ τις ἐκ Πελοποννήσου χριστιανὸς, τιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὰς ἀλλας ἀρετὰς του, Τσερνοτάς ὀνομαζόμενος, καὶ ἔχων τὸ ἀξιωματούμπενος τοῦ Μωρέως. Άμα ἡ φωνὴ τοῦ Σελίμ εἰκάλεσε τοὺς πιστοὺς εἰς τὰ ὅπλα, ἔδραμε καὶ δὲν λόγῳ Τσερνοτάμπενης μετὰ τοῦ ὑπὸ τὰς διαταγάς του τάγματος τῶν Πελοποννήσιων σπαῖδων (1), καὶ συγτέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν νίκην. Οταν δὲ ἡλώθη ἡ Αἴγυπτος, καὶ τὰ πάντα παρεδίδοντο εἰς τὸ πῦρ καὶ τὸν σίδηρον τῶν νικητῶν, ὁ Τσερνοτάμπενης μετὰ τῶν ὑπὸ αὐτὸν σπαῖδων κατέλαθε τὸ Σιναϊτικὸν μετόχιον, καὶ ἔσωσεν ἀπὸ τῆς σφαγῆς τοὺς καλογήρους καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ προσφυγόντας πολυαριθμούς χριστιανούς.

Παρὰ τοῖς Σιναϊταῖς ὑπῆρχεν ἐν πρωτοτύπῳ παλαιά τις διάταξις τοῦ προφήτου Μωάμεθ γραφεῖσα τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑγίρας (624 Μ. Χ.),

(1) Τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ κατὰ τὴν ἀνω ἐκστρατείαν σουλτανικοῦ ἵππου συνίστατο ἐπ Θρακῶν, Ἡπειρωτῶν, καὶ Μακεδόνων χριστιανῶν. — Τότε δὲ τὰ μάλιστα διέπρεψε καὶ διὰ λαμπουριάρης τοῦ Μωρέως Γεώργιος Γιουέλλος, διακριθεὶς ἴδιᾳ μετὰ τοῦ Σινάν πατατὸν ἐν τῷ πολέμῳ τῆς Γαζῆς, καὶ τοῦ δοποίου μνείαν ποιεῖται τὸ χάτι-σερίφι τοῦ Σελίμ. (Παρ. Ἱερ. Ιερ. σελ. 399—400. — 407-8).

ὅτε δὲ προφήτης ἦτο μόνον κύριος τῆς Μεδίνης καὶ ρουσιάσθησαν. Οἱ Σελίμ. ἔχαρη κατὰ πολλὰ, διότι εἴκασται, διότι δικαῖος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡγούμενος τοῦ Σινᾶ, ἀνθρώπως ἔμφρων, καὶ προοιωνιζόμενος τὴν ἐν τῷ μέλλοντι αἰξήσιν τοῦ τέως ἀσήμου Μωάμεθ ἐν τόπῳ, ὃπου ἄλλως τε ἐκτεθειμένη ἦτο ἡ ἐπὶ τοῦ Θεοβαδίστου ὅρους Μονή εἰς τὰς δημόσιες τῶν Ἀράβων, ἔζητησε καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ ὑπέρ τῶν χριστιανῶν εὐεργετικὸν τοῦτο διάταγμα· δὲ δὲ Μωάμεθ, ὡς εἰ κολακευθεὶς διὰ τὴν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν ἀναγνώρισιν τῆς Ἰσχύος του, οὐ μόνον προθύμως ἔξεδοτο, ἀλλὰ καὶ μέχρι θανάτου, ὡς λέγει ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Νεκτάριος, «ἡγάπα πολλὰ τὸ γένος τῶν χριστιανῶν, παρὰ ἄλλο κανένα γένος, καὶ πολλὰ ἐπούδαζε νὰ φυλάττωνται ἀπέραντοι» ἐν εἰρήνῃ· ὅθιν καὶ δὲν φάνεται εἰς ἄλλο γράμμα «νὰ βάλλῃ τὸ ἰδιόν του χέρι, παρὰ εἰς αὐτὸν, ὃπου πέδωκε τῶν χριστιανῶν.» (1) Οἱ Μωάμεθ πολὺ προεπάθησεν ἵνα τὸ θρήσκευμά του ἀν οὐχὶ ἐγ κολπωθῇ, τούλαχιστον μὴ ἐπικριθῇ ὑπὸ τῶν χριστιανῶν, οἵτινες φάνεται πρὸς οὐδὲν ἐλογίσαντο τὴν ἐμφάνισιν τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Ἀμπουλᾶ. Γράφων πρὸς τὸν Βυζαντινὸν τοπάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας δὲ Μωάμεθ ἐπιφέρει· «Ὄ λαοὶ τῶν Γραφῶν δέχθητε διδασκαλίαν μέλλουσαν ἵνα καταστήσῃ τὰ πάντα κοινὰ μεταξὺ ήμῶν.» (2) Καὶ πρὸς τὸν αὐτοχράτορα Ἡράκλειτον, ἐν Συρίᾳ τότε διατρίβοντα ἔγραψεν δένος προφήτης ὁ ἀπεσταλμένος ὑπεδέχθη λαμπρῶς, τὴν ἐπιστολὴν ἔθηκεν δὲ αὐτοχράτωρ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ἀλλ' οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔδωκεν· δὲ δὲ Μωάμεθ καὶ εἰς τοῦτο ἥρκεσθη, ἀφοῦ προηγουμένως γράψας πρὸς τὸν σάχην τῆς Περσίας, οὐ μόνον περιεφρονήθη ἐλεσιγῶς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπεσταλμένος του ἐσφάγη, διότι ἐτόλμησεν ἵνα προτάξῃ τὸ ὄνομά του, καὶ ἔπειτα τὸ τοῦ σάχη.

Ἀφοῦ καθιδρύθη σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου δὲ Σελίμ., ἐπαρουσιάσθη ὁ Τσεργοτάμπετης, λαίαν εὐνοούμενος διὰ τὰς σπουδαίας ὑπηρεσίας του, καὶ τῷ εἶπεν ὅτι «ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καλόγηροί τινες δύματος μου, καὶ θέλουν νὰ ἔλθωσιν εἰς προσκύνησιν τῆς βασιλείας σου.» Αφοῦ δὲ Σελίμ. συγήνεσεν, οἱ καλόγηροι, ὃν ἥγετο εἰς φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἐντὸς δίσκου κεκαλυμμένου διὰ πρασίνου διφάσματος, τὴν διάταξιν τοῦ Μωάμεθ, ἐπα-

ρουσιάσθησαν. Οἱ Σελίμ. ἔχαρη κατὰ πολλὰ, διότι εἴκαστης ἐγνώριζε μὲν τὴν ὑπαρξίαν αὐτῆς, ἡγνόει δημαρχούς καὶ ποῦ ὑδρίσκετο, καὶ ἀφοῦ ἐζήτασε καὶ εἰσεβαίωθη ὅτι ἦτο ἰδιόχειρος τοῦ Ἀλῆ Ἀμπτιταλίπ, τοῦ ἐπικαλουμένου ὁδηγοῦ καὶ διαδόχου, ἡρώτησε τοὺς μοναχοὺς δποίαν χάριν ἐζήτουν· οἱ δὲ εἶπον τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς σουλτάνων τῆς Αἰγύπτου ἐγίνετο. Οἱ Σελίμ. συνήνεσε, παραλαβὼν δημαρχούς τὸ πρωτότυπον, ὡς πολύτιμον κληροδότημα, καὶ διατάξας τὸν σφραγιδοφύλακα ἵνα δοθῇ πιστὸν ἀντίγραφον μεθόλων τῶν ἐπισήμων τῆς ἐπικυρώσεως τίτλων. Ἐλεγε δὲ ὅτι «περισσότερον ἔχαρην διότι εὑρηκε »τοιοῦτο πρᾶγμα, παρ' ὅτι ἔλαθον τὴν βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου.»

Πολλάκις δὲ ἐγένετο πρόξενος μεγάλων ὥρειων τοῖς χριστιανοῖς ἡ διαθήκη ἐκείνη. «Αὐτὴ ἡ διαθήκη, λέγει δὲ Νεκτάριος, ἐφύλαξε καὶ ἕως τὴν σήμερον, Θεοῦ προνοίᾳ, φυλάττει αὐτὸν τὸ Θεοφρούρητον μοναστήριον μέσα εἰς τοιοῦτον τόπον, ἀπὸ πολλοὺς καὶ μεγάλους κινδύνους, μὲν τὸ νὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν ἰδιόχειρον διαθήκην τοῦ Μωάμεθ, διόπου τὰ ἄλλα ὅλα ἐκεῖσε μοναστήρια, τὰ μὲν τελείως ἡφανίσθησαν, καὶ ἐκ θεμελίων ἐφύλαρησαν, τὰ δὲ πρὸς καιρὸν ἐρημώθησαν.»

Προγενέσερον ἀντίγραφον τῆς διαθήκης ταύτης ὑπῆρχεν εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει μετόχιον τῶν Σιναϊτῶν, πρόξενον ὧδελείας παρὰ τοῖς χριστιανοῖς γενόμενον. Περὶ τὰ 1670 Ντελη-Μπουραζέρης τις, χαρατζάρης τῆς Ρόμελης, ἐνήργησεν ἵνα ἐκδοθῇ χάτι-σερίφι ἵνα πληρόνωσι χαράτζι ὅλα τὰ μοναστήρια. Οἱ τότε πατριάρχης Ἰωαννίκιος δὲ Λίνδιος μετ' ἄλλων ἀρχιερέων ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς Σιναϊτας τὸ ἀντίγραφον τῆς διαθήκης, καὶ μετὰ τῶν παρευρισκομένων Σιναϊτῶν ἐπορεύθησαν εἰς τὸν μουφτήν, διστις ἀνεγκάτισε τὴν ὅρμὴν τοῦ χαρατζάρη, ἐκδούς καὶ φετφάν, ἐπὶ τῇ δάσει τῆς διαθήκης, δι' οὐ δὲν συνεχωρεῖτο μήτε καλόγηρος μήτε κοσμικὸς ἴερευς νὰ πληρόνη φόρον, μήτε ἄλλος βάρος βασιλικὸν, κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ προφήτου (1).

(1) Νεκτάριος, Ιερ. Ιστορ. Παρ. Hammer, Histoire de l'Empire Ottoman, tom. 4. — Cantenir, IV, σελ. 41—42.

Μετὰ τὸν Μωάμεθ δὲ Ἀμερ, ἀρχηγὸς τῶν Ἰσμαχλιτῶν, ἔλθεν εἰς Ιερουσαλήμ καὶ Βηθλέεμ, καὶ ἐσεβάσθη τὸν τάφον τοῦ Σωτῆρος, δρίσας ἵνα οἱ χριστιανοὶ, καὶ οἱ ναοὶ των, ὃσιν ἴεροι παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις. — Καὶ δὲ Μωάμεθ Ἀμπουλ-χακέμ, τελευταῖος ἱμάκης τῶν Χιτῶν, περὶ

(1) Νεκτάριος, Ιεροχοσμικὴ ιστορία, Ἐνετήσι 1758, σελ. 275.

(2) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη κατεχωρήθη ὑπὸ Belin ἐν Journal Asiatique, 1854, σελ. 488.

Ἐχει δὲ οὕτως ἢ οὐπέρ τῶν χριστιανῶν διαθήκη τοῦ Μωάμεθ, κατὰ τὴν ὑπὸ Νεκταρίου πατριάρχου φερομένην ἐκ τοῦ Ἀραβίκου μετάφρασιν (1).

«Τὸ παρὸν γράμμα, ἐπειδὴ ὁ θεὸς ἐστὶ μέγας καὶ κυβερνήτης, ὑστερον ἀφοῦ ἥλθον πάντες οἱ προφῆται, διὰ νὰ μὴ μείνῃ μαρτυρία ἀδικίας πρὸς τὸν θεὸν, διὰ τὰ πρὸς ἀνθρώπους διδόμενα χαρίσματα) ἔγραψεν ὁ Μωάμεθ, ὁ οὗτος τοῦ Ἀμπουλάχ καὶ ἀπόστολος τοῦ θεοῦ, ὁ θεωρὸς καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ παντὸς κόσμου πόδες ὅλους τοῦ ἔθνους του καὶ τῆς θρησκείας του, ὡς στερεὸν καὶ βέβαιον τάξιμον καὶ ὑπόσχεσιν, διὰ τὴν φυλὴν τῶν χριστιανῶν, καὶ διὰ τὴν γενεὰν τῶν Ναζωραίων, ὅπου καὶ ἀν εὑρίσκωνται, σιμὰ ἢ μακράν, εὐγενεῖς νὰ ἦναι ἢ δυγενεῖς, ἔνδοξοι ἢ καὶ ἄδοξοι, λέγον οὕτω.

Α'. «Οἶποις ἀπὸ τὸ ἔθνος μου θέλεις χαλάσσει τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὸν ὄρκον, ὅπου εἴναι εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν, φθείρει τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀρνεῖται τὸ ὄρκον του, καὶ ἐναντιεῖται εἰς τὸ πρόσταχμά του, ἀντιστέκεται τῆς πίστεώς του (μὴ γένοιτο θεέ) γίνεται ἀξίος τοῦ ἀναθέματος, ἢ Βασιλεὺς νὰ ἦναι ὁ τοιοῦτος, ἢ καὶ πτωχὸς, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν δοτις καὶ ἀν ἦναι.

Β'. «Δοιπὸν δόπταν τινὰς ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς περιηγητὰς θέλει κατοικήσει εἰς κανένα ὄρος, ἢ κορυφὴν, ἢ σπήλαιον, ἢ χωρίον καὶ τόπον οἰκούμενον, ἢ περιγιάλει ἢ ἀμμουδιά, ἢ εἰς μοναστήριον, ἢ ἐκκλησίαν καὶ οἰκον εὔκτήριον, ἐγὼ εἴμαι ἐν μέσῳ αὐτῶν προστάτης καὶ φύλαξ αὐτονῶν, καὶ ὅλων τῶν πραγμάτων τους μὲ τὴν ἰδίαν μου ψυχὴν, καὶ μὲ τὴν έοήθειαν καὶ προστασίαν μου, καὶ μὲ ὅλον μου τὸ ἔθνος διατὶ αὐτοὶ εἴναι μέρος μου καὶ τιμῆ μου.

Γ'. «Ἐτι προςάξω καὶ ἐμποδίζω τοὺς ἐμίνηδες νὰ μὴ γυρεύουσιν ἀπ' αὐτοὺς χαράτζι, ἢ ἄλλα νέα δοσίματα, διὰ εἰς αὐτοὺς έια καὶ δυναστεία δὲν γίνεται.

Δ'. «Τοὺς κριτάς τους, καὶ ἡγουμένους τους νὰ μὴν τοὺς ἀλλάσσῃ τινας, ἀλλὰ νὰ μένουσιν ἀμετάτερποι.

τὸν Θ' αἰῶνα, παρὰ τοῖς Πέρσαις ἴδιως ὡς ἄγιος θεωρούμενος, ἐκήρυττεν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν λέγων, διὰ ἐνούμενος μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλει ἐπανέλθει πρὸς καταπλέμησιν τοῦ Ἀντιχρίστου, καὶ συγχώνευσιν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ισλαμισμοῦ εἰς μίκην καὶ τὴν αὐτὴν θρησκείαν!

(1) Ιεροχοσμ. Ἰστ. σελ. 271-73.

Ε'. «Τοὺς περιηγητὰς τους νὰ μὴν τοὺς ἐμποδίζῃ τινας ἀπὸ τὴν περιηγοῖς τους.

ΣΤ'. «Ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τῶν ἐκκλησιῶν τους κανένα νὰ μὴν ἥμπορη νὰ ἔξοδιασθῇ εἰς κτίσμαν Μετζιτίου, ἢ ἄλλου τινος τόπου Μουσουλμάνικου.

Ζ'. «Οἶποις θέλει κάμει κανένα ἀπὸ τοῦτα, ὅπου ἀπηγόρευσα, ἃς ἥξενρη βέβαια πῶς ἔλυσε τὸν δρισμὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐναντιώθη τοῦ Ἀποστόλου του.

Η'. «Ἐτι νὰ μὴν πληρώνουσι χαράτζι οἱ Κριταὶ τους, καὶ ἡγούμενοί τους, καὶ δοῦλοί τους, καὶ μαθηταὶ τους, καὶ ἄλλοι πως ὑποτακτικοί, οὔτε νὰ πειράζωνται, διὰ ἐγὼ εἴμαι προστάτης αὐτῶν ὅπου καὶ ἀν εὑρίσκωνται, εἰς τὴν γῆν, ἢ εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς Ἀνατολὴν, καὶ Δύσιν, εἰς Ἀρκτον καὶ Μεσημβρίαν ἐπειδὴ αὐτοὶ καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτοὺς εἴναι χρέος μου, καὶ δρόκος καὶ παρακαταθήκη μου.

Θ'. «Καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὅπου ἐν ἡσυχίᾳ ἀσκητεύουσιν εἰς τὰ ὅρη, νὰ μὴν πέρνουσι χαράτζι, οὔτε δέκατον διὰ τὰ εἰσοδήματά τους· οὔτε τινας Μουσουλμάνος νὰ γίνεται σύντροφος μετ' αὐτούς, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἄλλο δὲν ἐργάζονται μόνον τὰ πρὸς τροφήν.

Ι'. «Οἵταν φθάσῃ ἐν εὐθυνίᾳ ὁ καιρὸς τοῦ καρποῦ, νὰ τοὺς δίδουσιν εἰς κάθισερπέτι ἔνα καυχή.

ΙΑ'. «Οὔτε εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου νὰ τοὺς εὐγάζουσι διὰ νὰ εύγουν εἰς τὸν πόλεμον, οὔτε νὰ τοὺς ζητοῦσι χαράτζι.

ΙΒ'. «Ἐτι ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς, οἱ ἐντόπιοι καὶ πλούσιοι ὅπου μὲ πλοῦτον πραγματεύονται καὶ εἴναι ἀξίοι: διὰ χαράτζι, νὰ μὴν πληρόνουσιν ἄλλο, παρὰ δώδεκα δραχμάς.

ΙΓ'. «Ἐξω ἀπὸ τὸ κεφαλοχάρατζον, ἄλλο νὰ μὴ τοὺς ζητοῦσι, κατὰ τὸ πρόσταχμα τοῦ θεοῦ ὅπου λέγει. Μὴ ἐνοχλήστε τοὺς σεβομένους τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ πεμφθέντα βιβλία, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀγαθώτερον τοῦ ἀγαθωτέρου τρόπον νὰ τοὺς ἀγαθοποιήσετε, καὶ μάλιστα μὲ τούτους συναναστράφητε· καὶ ἐκείνους ὅπου τοὺς πειράζουσι (ὅποιοι καὶ ἀν ἦναι) νὰ τοὺς ἐμποδίζητε.

ΙΔ'. «Μὴ γυναικα χριστιανὴ ἐὰν ὑπανδρευθῇ μὲ ἔνα Μουσουλμάνον, ὁ Μουσουλμάνος νὰ κάνῃ τὸ θέλημα τῆς γυναικὸς ἐκείνης, καὶ νὰ μὴν τὴν ἐμποδίζῃ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσευχήν της, καὶ ταῖς συνήθειαῖς τῆς πίστεώς της.

ΙΕ'. «Τινὰς νὰ μὴν τοὺς ἐμποδίζῃ, εἰς τὸ νὰ ἀνακαινίζουσι τὰς ἐκκλησίας τους.

ΙΣΤ'. «Οἵστις θέλει κάμει τι παρὰ ταύτην τὴν

ὑπόσχεσιν, ηνά πιστεύση τὸ ἐναντίον, γίνεται
θέσαια ἀποστάτης τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Θείου
Ἀποστόλου· διτούτῳ εἰναι μία βοήθεια εἰς αὐτοὺς
κατὰ τὰς ὑποσχέσεις τους.

I⁹. «Καὶ εἰς αὐτοὺς ἀπάνω νὰ μὴ σηκώνῃ τι-
νὰς ἄρματα, μάλιστα οἱ Μουσουλμάνοι δι' αὐτοὺς
νὰ πολεμοῦσι.

II⁹. «Καὶ διὰ τοῦτο προστάζω οὐδεὶς ἀπὸ τὸ
ἔθνος μου νὰ ἀποκοτήσῃ νὰ κάμῃ τὸ ἐναντίον
ταύτης τῆς ὑποσχέσεως, ἕως νὰ ἀφανισθῇ δ
Κόσμος.

Μάρτυρες.

Ἄλλης, υἱὸς τοῦ Ἀμπιταλίπ, Ὅμαρ, υἱὸς τοῦ
Χατάβ, Ἀμπουντελντάρ, υἱὸς τοῦ Ἀμπομπέρ,
Ἄββᾶς, υἱὸς τοῦ Ἀμπτελμουταλί, Ζιζήρ, υἱὸς
τοῦ Ἀββάμ, Σαὴτ υἱὸς τοῦ Μαάτ, Θαβήτ, υἱὸς
τοῦ Νεφίς, Μπουχανιές, υἱὸς τοῦ Ἀβίδ, Μοκα-
δὲμ, υἱὸς τοῦ Καρσῆ, Ἀμπιτιλάζιμ, υἱὸς τοῦ Χα-
σάν, Άζιζ, υἱὸς τοῦ Γιασίν, Ἀμπομπέκερ, υἱὸς
τοῦ Ἀμπὶ καφφί, Ότμάν, υἱὸς τοῦ Γάφας, Ἀμ-
πτουλάχ, υἱὸς τοῦ Μεσούτ, Φαζέρ, υἱὸς τοῦ
Ἄββᾶς, Ταλάτ, υἱὸς τοῦ Ἀμπτουλάχ, Σαάτ,
υἱὸς τοῦ Ἀββάτ, Ζεήτ, υἱὸς τοῦ Θαβίτ, Χασμέρ
υἱὸς τοῦ Ἀβίδ, Χάτιθ, υἱὸς τοῦ Θαβίτ, Ἀμπτου-
λάχ, υἱὸς τοῦ Ὁμερ.

«Τὸ παρὸν ἔγραψεν δ ὁδηγὸς καὶ δάδοχος Ἀλῆς
τοῦ Ἀμπιταλίπ, θάλλωντας τὸ χέρι του δ προ-
φήτης εἰς τὸ Μεντζῆτι τοῦ προφήτου (ἐν ᾧ εἴη
εἰρήνη), τῷ δευτέρῳ χρόνῳ τῆς φυγῆς, τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ τοῦ Μαχαρέμ μηνός.»

B.

Η ἐκστρατεία καὶ η ἄλωσις τῆς Αἰγύπτου,
ἐκτὸς τῆς ἄνω διαθήκης, παρήγαγε καὶ ἔτερον
ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς δρθοδοξίας ἀποτέ-
λεσμα. Ἐνῷ δ Σελίμ πολεμῶν τοὺς Αἰγύπτίους
καὶ βλέπων τὰς δσημέραι, ἔνεκκ τῆς παραβόλου
ἐπιμονῆς τῶν ἀντιμαχομένων, παρεμβαλλομένας
δυσχερεῖας, ἐν ἀπελπισίᾳ σχεδὸν ηρίσκετο περὶ
τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ φιλοδόξου διεύρου του, ἐνε-
φανίσθησαν νύκτωρ αὐτῷ καὶ τοῖς μεγιστᾶσιν
οἱ Τεσσαράκοντα ἄγιοι μάρτυρες καὶ ἐνθαρρύνα-
τες τῷ ὑπεσχέθησαν τὴν συνδρομὴν των. Ἐμπλη-
κτος δ Σελίμ εἰς τὸ μέγα ἔκεινο τῆς χριστιανικῆς
θρησκείας θαῦμα, ὅπερ ἐπιτυχία πλήρης ἐπεκύρω-
σεν, ἐξέδωκεν εὐεργετικωτάτας ὑπὲρ τῶν χριστια-
νῶν διατάξεις. Περιεργότερον δὲ καὶ ἐπισημότερον
εἶνα τὸ κάτωθι δημοσιευμένον χατη-σερίφιον ἐκ-

δοθὲν ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀθῷ μονῆς τῶν Τεσσαράκοντα
μαρτύρων, ἐνεκεν πυρκαϊᾶς ἀποτεφρωθείσης, καὶ
εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀνακαίνισιν ἔλαβεν ἐνεργητι-
κώτατον μέρος, ἐξασφαλίσας καὶ διὰ γενναίων
προνομίων.

Χάτη-Σερίφιον τοῦ Σουλτάρον Σελίμ διὰ τὸ
ἀρακαυτισμὸν τοῦ μοραστηρίου τοῦ Ξηροπο-
τάμου καὶ διὰ τὰ λοιπὰ προνόμια καὶ ἀσ-
θοσίας, ὅποι ἔχαρισε εἰς αὐτὸν, ὅταν ἐκρί-
ενεσε τὴν Αἰγύπτον.

Ὕμεμῶν τῶν ἐνδόξων ἡγεμόνων, μεγάλες τῶν
συνετῶν μεγάλων, ἔζουσιαστὰ δυνάμεως καὶ δόξης,
καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ὑψίστου βοηθείᾳ καὶ χάριτι ἴδιε
πασιά τῆς μεγαλοπόλεως Θεσσαλονίκης, Ἀλῆ-
πασιά, αἰωνιζέσθω σοῦ δόξα, καὶ τῶν Μουσουλ-
μάνων κριτῶν ἴδιε τῇ θείᾳ χάριτι καὶ βοηθείᾳ
καδὴ τῶν Σιδηροκαυσίων ἀπὸ τὴν τῆς Ρούμελης
νεχαγάλαν Μεχμέτ ἐφέντη, αὐξηνθείη σου δόξα
καὶ τῶν οὐλεμάδων ἐναρετώτεροι καὶ ἀξιωματι-
κοὶ τῶν μουχουμετλήδων, αὐξηνθείη δόξα πάν-
των δυμῶν.

Ἐρχομένου τοῦ παρόντος βασιλικοῦ καὶ ὑψη-
λοῦ μας δρισμοῦ, γνωστὸν ἔστω πάσιν ὑμῖν, διτε
μετὰ πολλοὺς ἐκείνους κόπους, καὶ μετὰ τοσαῦ-
την ποταμηδὸν αἰματοχυσίαν καὶ τοὺς φρικτοὺς
ἐκείνους πολέμους τῶν Τζερκέζων καὶ Ἀράβων,
ηὔδοκησεν δ Θεὸς νὰ χαρίσῃ εἰς ὥμας τὴν νίκην,
καὶ νὰ μᾶς κάμῃ τοὺς ὑπερτέρους τῶν πολεμίων
καὶ ἐχθρῶν μας, καὶ νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν Βασι-
λείαν μας καὶ τὸ Βασιλεῖον τῆς Αἰγύπτου, καὶ
διὰ τοῦτο εἶναι δίκαιον νὰ εὐχαριστοῦμεν τῷ
ὑψίστῳ Θεῷ. Εὑρισκόμενοι λοιπὸν ἀκόμη εἰς τὸ
Μησίρι διὰ τὴν σύστασιν ταύτης τῆς πολιτείας,
εἰδαμεν δφθαλμοφανῶς ἐνα δνειρον πολλὰ θαυ-
μαστὸν καὶ μεγάλον, τεσσαράκοντα παλικάρια
μεγαλόσωμα μὲ ἄρματα δλόχρυσα, ὡσὰν ἀγγέλους
εἰς ἀέρα τρέχοντας, καὶ μᾶς ἔλεγον: ήμεῖς εἰμε-
σθεν, ὡς βασιλεῦ, βοηθοὶ τῶν δθωμανῶν, καὶ συ-
νεργοὶ τῆς νίκης κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ διὰ
νὰ μᾶς ἀνταμείψῃς εἰς τὸ καλὸν, διποῦ σᾶς ἐκά-
μαμεν, κατὰ τὴν αὔριον θέλουν ἔλθει κάποιοι ἐρη-
μίται δουχμπάριδες(1), νὰ ζητήσουν θέλημα ἀπὸ
τὴν Βασιλείαν σου, εἰς τὸ νὰ ἀνακαινίσουν τὸ
σπῆτι μας, δποῦ ἔχει μέσα εἰς τοῦ λόγου του τὰ
λείψανά μας, καὶ λοιπὸν ἀν ἀγαπᾶς νὰ μᾶς ἔχῃς
φίλους καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καιροὺς, πρέπει ὅχι

(1) Μοναχοί.

μοναχὰ νὰ τοὺς δῶσῃς θέλημα νὰ κτίσουν τὸ σπῆτὶ μας, ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς φιλοδωρήσῃς μὲ βασιλικὰς φιλοδωρίας. Ἡ Βασιλεία μου λοιπὸν ἔκθερουμένη εἰς αὐτὰ, καὶ ἀμφιβάλλουσα περὶ τούτων, τί ἀν εἴη τὰ δραθέντα μοι, ἐμήνυσα, καὶ ἤλθεν εἰς ἡμᾶς διοφώτατος κατὰ βάθος τῶν σοφῶν καὶ ἐναρέτων σεχουλιστάμης μουφτῆς Σουλημάνης (οὗ ὁ Θεός νὰ διαιωνίζῃ τὰς ἀρετὰς), καὶ τοῦ ἐδιηγήθηκα ἀπαντα, δια εἰδία λέγωντάς του νὰ μοῦ ἔξηγήτη τὸ ὄνειρον (Ἀν πρέπη νὰ δινομάσῃ τινάς καὶ τοῦτο ἔνα ὄνειρον)· διτις ἀκούσας τὴν ἐμὴν διάγησιν, εἶπε· γίνωσκε, πολυχρονημένε βασιλεῦ, ὅτι αὐτὰ ὅποι μοῦ διηγεῖσαι, δὲν εἴναι ὄνειρον, ἀλλὰ εἴναι ἔνα φρικτὸν θαῦμα, ὅποι μᾶς ἐφανέρωσεν ὁ Θεός, διατί ταύτην τὴν νύκτα καὶ ἐγὼ ταύτα ἔβλεπον· ἐφάνησαν γάρ κάμοι ταύτη τῇ νυκτὶ τεσσαράκοντα στρατιῶται βαστάζοντες κοντάρια μεγάλα εἰς τὰ χέρια τους καὶ φοβερίζοντάς με ἔλεγον· μὴν φανῆτε ἀχάριστοι εἰς τοὺς εὐεργέτας σας ἐγὼ δὲ εἶπον, καὶ τίνες εἰσθε ἑσεῖς κύριοι μου; οἱ δὲ ἐκεῖνοι ἀπεκρίθησαν· ἡμεῖς ἐσμὲν βοηθοὶ τῆς τῶν διωμανῶν βασιλείας, οἱ καὶ πρότερον ἐκ τῆς Ἀνατολῆς πρὸς τὴν Ρούμελην τοὺς τεσσαράκοντα διαβιβάσαντες δισυγναλῆδες, οἵτινες καὶ μὲ ἀκροβολισμὸν τῶν λίθων τὸ ἀκμπάς (1) δινομαζόμενον κάστρον ἐκρίευσαν, καὶ τώρα πάλιν σας ἐβοηθήσαμεν εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους πολέμους, καὶ τοὺς ἐχθρούς σας ἐνικήσατε, καὶ ὅλον τὸ τῆς Αἰγύπτου βασίλειον ἐκυριεύσατε. Ταῦτα τούτου διηγουμένου παρηγένετο πρὸς ἡμᾶς διά τινα χρείαν καὶ δὲ πέρατος ἐπίτροπος τῆς Βασιλείας ἡμῶν δὲνδοξος θεός της μας Μουσταφὰ μπασάς (οὗ ὁ Θεός νὰ διαιωνίζῃ τὴν δόξαν), καὶ ἀκούσας τὴν ἡμῶν διάγησιν, συνέθετο καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ ἡμῖν λέγων· ὅτι ἐγὼ πολεμῶντας τοὺς ἐχθροὺς τῆς Βασιλείας σου εἰς τὴν Γάζαν καὶ κατὰ κράτος ἡττηθεὶς, εἶδον τεσσαράκοντα στρατιώτας, οἵτινες εἰς τέλος νικήσαντες τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, ἥλευθέρωσαν ἡμᾶς τῶν δεινῶν, οἵτινες καὶ ἐκ τῆς Γάζης ἔως ὡδὲ ἡκολούθουν μὲ τὸν πιστὸν δοῦλον τῆς Βασιλείας σου, τὸν τοῦ Μωρέως φλαμπουράριον Γεώργιον, οὓς τινας καὶ συνοδίαν τοῦ ῥηθέντος φλαμπουράριού εἴναι ἐνόμιζον· ταύτην δὲ τὴν νύκτα αὐτοὶ ἔδιοι ἐφάνησαν καὶ εἰς ἐμὲ λέγοντες· αὔριον νὰ κάμετε τὴν πρέπουσαν ἀντιμισθίαν εἰς τὸ σπῆτὶ ὅπου μᾶς ἔχει, διὰ τὴν συμμαχίαν διοῦ ἐδείξα-

μεν εἰς τὸ τῶν διωμανῶν γένος, διὰ νὰ κυριεύσῃ τὸ βασίλειον τοῦτο τῆς Αἰγύπτου. Τούτων τοίνυν λαλουμένων καὶ διαπορουμένων ἡμῶν, διποτὸν ἄρετε τὸ τῶν Ἀζήκ-κηρκλάρ (1) δισπήτιον, κατὰ θέλησιν θείαν ἐγένετο παρὸν καὶ δὲ πηθεῖς πιστὸς δοῦλος τῆς Βασιλείας μου μέ τινας ἐρημίτας μοναχούς, οἵτινες ἐδώκασιν ἡμῖν ἀναφορὰς καὶ ἀρζηχάλια παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου μας πασᾶ τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἀπὸ τὸν καδὴν καὶ ἀπὸ τοὺς οὐλευκάδες τῶν Σιδηροκαυσίων, τὰ διποτὰ διελάμβανον, διὰ ἀπὸ τὰ εἴκοσι μοναστήρια τοῦ Ἀγίου Ὁρούς τὸ ἔνα, δινομαζόμενον τοῦ Εηροποτάμου, συνέθη ἀπὸ μεγάλην πυρκαϊάν νὰ καῆ παντελῶς καὶ νὰ κρημνισθῇ ὅλον. Ταῦτα ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐγνωμεν διποτὸν σπῆτὶ θέλουσι νὰ ἀνακαίνισθῃ μὲ τὴν θέλησιν καὶ ἀδειαν τῆς Βασιλείας μου οἱ τεσσαράκοντα στρατιῶται· καὶ ἐνταυτῷ ἔδωκε φεθὲν δι προβρήθεις ἡμῶν μουφτῆς οὐτωσι λέγων. «Ο τόπος διποῦ ἀναγνωσκεται τὸ ιερὸνεύαγγέλιον, »δέταν συμβῇ νὰ καῆ η νὰ χαλάσῃ, πάλιν νὰ ἀνακαινίζεται· λοιπὸν καὶ τὸ κατὰ τὸ Ἄγιον Ὁρος »μοναστήριον τοῦ Εηροποτάμου δινομαζόμενον, »ἐπειδὴ ἐσυνέθη νὰ καῆ καὶ νὰ χαλάσῃ ὅλον ἀπὸ τὴν μεγάλην πυρκαϊάν, εἴναι τοῦ νόμου, δι τι πάλιν νὰ ἀνακαίνιζεται ὅλον κατὰ τὴν πρώτην του »στάσιν.» Τοιγαροῦν ἡ Βασιλεία μου βουλομένη νὰ πληρώσῃ τὴν εὐχαριστίαν εἰς τοὺς βοηθοὺς καὶ εὐεργέτας αὐτῆς, διοῦ δικαιώς ταύτην χάριν ἐζήτησαν διὰ τὴν πολλὴν βοήθειαν, διοῦ ἐγνώρισε τὸ γένος ἡμῶν ἀπὸ τοὺς ῥηθέντας τεσσαράκοντα μάρτυρας, προστάζει καὶ διορίζει εἰς ὅλον τὸ διπόκοον ταῦτα.

Πρῶτον. Τὸ κατὰ τὸ Ἄγιον Ὁρος μοναστήριον τῶν Ἀζήκ κηρκλάρ, τοῦ Εηροποτάμου δινομαζόμενον, νὰ τὸ ἀνακαίνισουν ὅλον οἱ ἐν αὐτῷ μοναχοὶ μὲ τὴν ἐκκλησίαν του ὅλην καὶ ὅλην του τὴν περιοχὴν, καὶ διὰ νὰ μὴν πειράζεται ἀπὸ κακοὺς ἀνθρώπους διὰ τὴν ἐρημίαν τοῦ τόπου, νὰ γένουν τὰ τοιχόκαστρά του ὑψηλά μὲ μπεδένια, καὶ μὲ τέσσαρας πύργους διλόγυρα, καὶ μὲ σιδηρόπορτας στερεαῖς διὰ νὰ μὴν κακοπατῆται ἀπὸ κακοὺς ἀνθρώπους.

Δεύτερον. Διδόμεν εἴδοδα εἰς τὸν ἐνδοξον ἀγάν τῆς ὑψηλοτάτης ἡμῶν πόρτας καὶ ἐπιστάτην τοῦ παρόντος ἀνακαίνισμοῦ Ἡμπρατίμ ἀγάν, ὅτι νὰ ἀγοράσῃ εἴκοσιν ἐργαστήρια ἐντὸς Σιδηροκαυσίων, καὶ νὰ τὰ κάμη βαχούφι (2) εἰς τὸ ῥηθὲν μονα-

(1) Ἡ Ναύπακτος.

(2) Τεσσαράκοντα ἄγιοι. — (3) Ἀφιέρωμα.

στήριον, ἀπὸ τὰ δόποια πέρνοντες οἱ μοναχοὶ τὰ ἐνοίκια καὶ εἰσοδήματα αὐτῶν, νὰ καίουσι σαράντα κανδήλια ἀκοίμητα ἀπάνω εἰς τὰ λείψανα τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα, τῶν βοηθῶν τῆς Βασιλείας μου.

Τρίτον. Ὅσον τόπον διέπει τὸ μοναστήρι τῶν Τεσσαράκοντα ἀπὸ τὰ τέσσαρά του μέρη, ὅλον τὸν τόπον ἐκεῖνον νὰ τὸν δρίζῃ, καὶ νὰ εἴναι θακούφι καὶ ἀφιέρωμα παντοτεινὸν εἰς τὸ ἑηθὲν μοναστήριον τοῦ Εηροποτάμου.

Τέταρτον. Κάμνει ψυχικὴν αὐτῆς ἐλεημοσύνην ἡ Βασιλεία μου, ὃσοι ῥουχμπάνιδες καὶ μοναχοὶ κατοικοῦν μέσα εἰς τοῦτο τὸ μοναστήρι τοῦ Εηροποτάμου, τοὺς ἔχει μάρφ μουσελιμῆδες (1), νὰ μὴν πληρώνουσι μηδένα δόσιμον θεσιλικὸν, μήτε γέρχακί (2), μήτε συδοσίας, μήτε χαράτζη, ἔξω ἀπὸ ἐκείνους δόποι ἔξερχονται εἰς τὰς πολιτείας διὰ ἀλισθερίσι, ἐκεῖνοι μόνον νὰ πληρώνουσιν ἀπὸ ἔνα φλορί χαράτζη καὶ ὅχι περισσότερον, οἱ δὲ ὅσοι καὶ ἀν κάθηνται μέσα εἰς τὸ μοναστήρι νὰ μὴν πληρώνουσι κανένα δόσιμον, ἀλλὰ μήτε νὰ ἔχῃ τινὰς μουσουλμάνος ἔξουσίαν νὰ εἰσέβῃ μέσα εἰς τὸ μοναστήρι καὶ νὰ τοὺς πειράξῃ τίποτες.

Πέμπτον. Προστάζει ἡ Βασιλεία μου εἰς τοὺς καδῆδες καὶ οὐλεμάδες τῶν Σιδηροκαυσίων, ὅτι ὅταν τελειωθῇ τὸ ἑηθὲν μοναστήριον νὰ πηγαίνουν δέκα οἱ ἔξαιρετώτεροι ἀπ' αὐτῶν μαζὶ μὲ τὸν ἑηθέντα ἐπιστάτην τῆς οἰκοδομῆς Ἡμπραΐμ ἀγάν τῆς ὑψηλοτάτης πόρτας ἡμῶν, καὶ νὰ γράψουν τὰ σύνορα δλα τοῦ ἑηθέντος μοναστηρίου, ἵτι δὲ καὶ τὰ σύνορα τῶν μετοχίων καὶ τζεφθηλικίων, καὶ μετὰ δούλλας αὐτῶν νὰ δουλωθῇ δ συνορλαμᾶς τοῦ μοναστηρίου, νὰ εἴναι παντοτεινὰ κτήματα καὶ θακούφια τοῦ μοναστηρίου, μέσα εἰς τὰ δόποια σύνορα ἄλλος ἔνας νὰ μὴν ἔχῃ μετοχήν.

Ἑκτον. Διὰ μεσιτείας τοῦ πιστοῦ δούλου τῆς Βασιλείας μου Γεωργίου τοῦ φλαμπουριάρου τῶν τοῦ Μωρέως σπαχίδων, ἔθεβαίωσεν ἡ Βασιλεία μου τὸ χατησερίφι τοῦ ἥρωος ἐκείνου σουλτάν Γιακούζ Μουράτ τὸ δόποιον ἰδόντες ἐπαινέσαμεν καὶ ἔθαυμάσαμεν τὴν καλὴν προοίρεσιν ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὴν ἐλεημοσύνην δόποι ἔκαμεν εἰς ὅλους τοὺς Ἀγιορείτας διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς μὲ δρισμὸν τῆς Βασιλείας μας τὸ δεσμαίνομεν, ὅσα διαλαμβάνει δηλαδὴ νὰ ἦναι δέβαια καὶ ἀμετάπτωτα.

Ἐξδομον. Διακρίνασκεν περὶ τὴν Βασιλείαν

(1) ἀσύδωτοι καὶ ἐλεύθεροι.

(2) δικαίωμα γῆς.

μου σύγκλητος καὶ ἡμεῖς τὴν ἔκβασιν τῶν δρα-θέντων ἡμεῖν πραγμάτων, ὅτι θεϊκὴ θέλησις ἡτον νὰ δοθῇ δ παράν τερδος δρισμὸς, εἴπομεν τοῖς ἑρθεῖσι ῥουχμπάνιδες ἐπειδὴ διὰ τὴν χάριν τῶν ἀγίων εύρήκατε καὶ ἐσεῖς τὴν χάριν ἔμπροσθεν μας, ζητήσατε τινὰ χάριν, τὴν δόποιαν χρειάζεται ἡ μονή σας πρὸς τὴν αὐτῆς σύστασιν αὐτοὶ δ' ἐζήτησαν παρ' ἡμῶν τοῦτο· ἵνα εἰ τις τῶν μονα-χῶν τῆς μονῆς ταύτης τοῦ Εηροποτάμου, ἀφοῦ φορέσῃ τὰ μαντρα ῥοῦχα εἰς αὐτὸ τὸ μοναστήρι νὰ τζερεμετίζεται ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι, ὅπου ἡθελε δεχθῇ τὸν Εηροποταμιὸν καλόγηρον τζερεμετί εἰς τὸν ἀγάν τοῦ τόπου ἐκατὸν γρόσια, διατὰ ἡθέτησε τὴν θασιλικήν μου παραγγελίαν, καὶ τὸν Εηροπο-ταμιὸν καλόγηρον νὰ τὸν γυρίσουν δπίσω εἰς τοῦ Εηροποτάμου.

Ογδοον. Πρὸς τούτους παρεκάλεσάν μας λέγοντες· ἡμεῖς, ὡς θεσιλεῦ πολυχρονημένε, καθὼς μᾶς προστάζουν τὰ διδίλια μας, ὅταν πηγαίνομεν εἰς τὸ μοναστήρι, τάζομεν ἔμπροσθεν εἰς τὸν θεὸν μὲ ἀνθρώπους μάρτυρας, ὅτι ὅσον ζήσωμεν, νὰ εἴμεθα σκλάδοι παντοτινοὶ τοῦ μοναστηρίου καὶ μετὰ θάνατον, καθὼς κληρονομῷ ἔνας αὐθέντης ὅτι πρᾶγμα ἔχει δ σκλάδος του, ἔτζη νὰ κληρονομῷ καὶ τὸ μοναστήρι μας τοὺς μοναχούς του διπόταν τελευτήσωσιν ὅμως εἶναι τινὲς συγγενεῖς ἢ γονεῖς ἡμῶν δόποι δὲν φυλάττουσι τὸν νόμον μας καὶ θέλουσι μετὰ θάνατον ἡμῶν νὰ μᾶς κληρονομοῦσι, καὶ σιμὰ εἰς τὴν περιουσίαν τὴν ἔδικήν μας ἀρπάζουσιν ἀδίκως καὶ τοῦ μοναστηρίου τὰ πράγματα καὶ ἀδικοῦσι τὸ μοναστήρι μας, καὶ ἄλλος νὰ μὴν ἔχῃ νὰ κάμη εἰς αὐτό.

Ἐννατον. Αὔθις καὶ εἰς τοῦτο διακελεύεται ἡ Βασιλεία μου ὅτι εὑρέθη εἰς μὲν τοῦ ἑηθέντος ἥρωος τῶν Θώμωναν, μακαρίτου λέγω Γιακούζ Μουράτ (οὗ δ θεὸς τὴν ψυχὴν ἀναπαύσοι) τὸ γατη σερίφι, ὅτι τοὺς μοναχοὺς ἀπλῶς τοῦ Ἀγίου Ὁρους νὰ μὴν τοὺς κληρονομῷ μήτε πετελμάζης, μήτε μανιγκουφάτης, μήτε ἄλλος τις τῶν ἀξιωματικῶν μουσουλμάνων, ἡ δὲ Βασιλεία μου καὶ αὔθις προστάζει, ὅτι τοὺς μοναχοὺς ἀπλῶς ὅλου τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔξης νὰ μὴν τολμήσῃ τινὰς μουσουλμάνος νὰ κληρονομήσῃ μήτε πατήρ μήτε πατήρ τοῦ τεθνεῶτος Ἀγιορείτου μοναχοῦ, ἡ καὶ ἄλλος τις αὐτοῦ συγγενής, πάρεξ τὸ μοναστήρι δποῦ τὸν εἰχεν, ἐκεῖνο καὶ νὰ κληρονομῇ ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἀτός του ἰδίως στόματι ἔτζη ἔταξεν ἔμπροσθεν εἰς τὸν θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ φυλάττῃ τι-

νάς ἐκεῖνα, δποῦ εὐγενίουν ἀπὸ τὸ στόμα του.

Δέκατον. Προστάσεις ἡ Βασιλεία μου, ὅτι τὸ παρὸν χατησερίφι μου νὰ φυλάττεται μέσα εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ξηροποτάμου, καὶ ὅταν χειασθοῦν εἰς τινὰ κρίσιν νὰ τὸ μεταχειρισθοῦν οἱ μοναχοὶ ταύτης τῆς μονῆς, νὰ εὐγάζουσιν εἰς τὴν κρίσιν τὸ σουρέτι (1) τοῦ παρόντος χατησεριφίου, καὶ μὲ ἐκεῖνο νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τὴν κρίσιν τὸ δικαίωμα, δποῦ ζητοῦσιν οἱ πτωχοὶ τούτο διουχμπάνιδες, διὰ νὰ μὴν τοὺς ἀδικήσῃ τινὰς ἀδάκης καὶ τὸ εὐγάλη ἀπὸ τὰ κέρια τους, καὶ ζημιώθοῦν τὸ ἔλεος μου οἱ πτωχοί.

Ταῦτα μὲν ἀποφαίνεται ἡ Βασιλεία μου, νὰ ἔναι βέβαια καὶ ἀμετάπτωτα ἐν ὅσῳ μὲν περίειμι τῷ θίνῳ τούτῳ, τιμωρθήσεται παρ' ἐμοῦ μεγάλας τιμωρίας καὶ βατάνους φρικτάς, μετὰ δὲ τὴν ἐμὴν τελευτὴν (ἀνάγκη γάρ μοι καθὸ ἀνθρώπον τὸ χρεὼν λειτουργῆσαι) τὸν ἀνατρέαψυντά τι ἐκ τῶν εὐεργηθέντων μοι πάντων ἐν τῷ παρόντι χατησεριφίῳ, καὶ βάρος τι ἡ ἐνόχλησιν τοῖς εἰρημένοις τούτοις πτωχοῖς μοναχοῖς ἐπιτεθέντα, τὸν τοιοῦτον μουσουλμάνων, δποίας ἀξίας καὶ ἀν εἴτη, ὡς φθορέα καὶ ἀφανιστὴν τῆς ἐλεημοσύνης τῆς Βασιλείας ἡμῶν, κεχωρισμένον ἔχομεν τῆς ἰδίας του γυναικὸς καὶ ἀλλότριον τῆς πίσεως τῶν μουσουλμάνων, ἐπιμένοντα δὲ τῇ ἀνατροπῇ ταύτη τοῦ παρόντος ἡμῶν χατησεριφίου, καὶ τῷ αἰώνιῷ αὐτὸν ἀναθέματι παραπέμπομεν.

Ἐτει ἄκ. Μαρτίου θ'. ἐξεδόθη ἀπὸ Αἰγύπτου."

Τὸ χατη-σερίφιον μετ' ἄλλων χρυσοθούλων ἐδημοσιεύθη κατὰ πρῶτον ἐν τῷ Κτιτορικῷ τῆς Μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου, ἀκολούθως δὲ μετετύπωθη ἐν τῇ *Πηγευματικῇ Τραπέζῃ* τοῦ Καισαρίου Δαπόντε, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ὑπὸ τοῦ Κ. Μίκλοσιχ. (Slavische Bibliothek, 1. Band, Wien 1851, σελ. 247-256).

K. ΣΑΘΑΣ.

(1) Ἀντίγραφον.

Η ΕΡΥΘΡΑ ΤΑΙΝΙΑ. ¹⁾

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).

Ο λευκογένειος μοναχὸς ἥρχισε νὰ παρηγορῇ αὐτὴν διὰ εὔσεβῶν προτροπῶν, καὶ οὕτω κατεπραῦθη τότε μόνον ἡδυνήθησαν νὰ εἰσέλθωσιν οἱ αὐλικοὶ ἐντὸς τοῦ δωματίου.

Ἀνήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτὴν, ὅτι ἐπέστρεψεν διξιωματικὸς δι σταλεῖς ἵνα προσκαλέσῃ παρ' αὐτὴν τὸν Καισαρόβιτζ πρίγκηπα διάδοχον. Πάραυτα ἡγέρθη, καὶ ἐνδυθεῖσα ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου της, ἐκαθέσθη ἐπὶ τῇ ἔδρᾳ. Ἀλλάξασα δὲ τρόπον ἐκφράσεως καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸν διξιωματικὸν, ἡρώτησεν αὐτόν. Πῶς εὗρες τὸν κύριόν σου;

— Ή αὐτοῦ ὑψηλότης ἐπεθέωρει τοὺς στρατιώτας τῆς φρουρᾶς του, τῆς ἐπονομαζομένης τοῦ Ολστέεν, ἐλθόντας ἐκ Γερμανίας.

— Άτδις θεέ! πάντοτε διασκεδάζει μὲ τοὺς στρατιώτας. . . .

— Ο Ἀρχιδοῦξ μὲ ἡκολούθησε πάραυτα, προσέθηκεν δι πασπιστής, καὶ ὥφειλεν ἡδη νὰ ἔηται ἐνταῦθα.

— Εἶχε καλῶς, ὅπαγε· ἐλθε δὲ νὰ μὲ εἰδοποίησης εὐθὺς ὡς φανῆ ἡ Καισαρεῦνα.

Στραφεῖσα εἴτα πρὸς τὸν μοναχὸν τῷ εἰπέ,

— Σὺ μεῖνε ἐνταῦθα, γέρων μου· λέγεις ὅτι ἡγγικές μου ἡ ὥρα τοῦ νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ Παντοδυάμου — καὶ ἐσφραγίσθη, διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ, εὐλαβῶς — λοιπὸν ἔσσο μάρτυς ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψω τὸν κόσμον τοῦτον χωρὶς νὰ διαφυλάξω τὰς ὑποσχέσεις καὶ ἐξασφαλίσω τὴν εἰρήνην εἰς τὸ κράτος, προτέρουςα εἰς ἔνωσιν, ἀγάπην καὶ εἰρήνην τοὺς μέλλοντας νέρζωσιν αὐτοῦ.

— Τῇ ἀληθείᾳ, καλῶς πράττεις, θύγατερ, ἀπεκρίθη ὁ μοναχὸς· Εἴθε δι ἄγιος Γεώργιος, δι προστάτης τοῦ Βασιλείου σου, εὐλογήσοις!

Η αὐτοκράτειρα ὑπαινίττετο τὴν ἐποχὴν, καθ' ἦν ἦτο ἔποιμος νέποντας τοῦ Θρόνου τὸν ἀρχιδοῦκα Πέτρον-δ'-Ολστέεν-Γόττορπ, δην ἡ ἰδία ἐκ Γερμανίας προσεκαλέσατο, προορίσασα αὐτὸν ὡς τὸν μόνον νόμιμον διάδοχόν της.

Ο Πέτρος ἐπιπόλαιος, ὡς πάντοτε, καὶ εἰς οὐδὲν λογιζόμενος τὴν θέσιν, εἰς ἦν εὐρίσκετο ἡ θεία του, ἡγοιξε μετὰ πατάγου τὴν θύραν καὶ

(1) Συνέχεια ἀπὸ φυλλαδίου 67.